

СІЛЬЧУК О.В.,

кандидат педагогічних наук,
доцент, докторант кафедри
початкової освіти,
природничих і математичних
дисциплін та методик їх викладання,
Полтавський національний
педагогічний університет
ім. В. Г. Короленка,
м. Полтава, Україна

ПРОФЕСІЙНО-ДІЛОВА КУЛЬТУРА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ ЯК НОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН

SILCHUK O.V. Professional and business culture of future professionals of nonhumanitarian profile as a new pedagogical phenomenon. *The paper deals with the necessity of determining the conceptual and categorical apparatus study of professional and business culture of prospective non-humanities specialists as a pedagogical phenomenon. A group of professions, representatives of which are included in the professional community of non-humanities specialists, has been determined. The conceptual analysis of the basic categories of «professional culture» and «business culture» in the study of professional and business culture of prospective non-humanities specialists has been conducted. The essence of the concept of «professional and business culture of prospective non-humanities specialists» has been defined.*

Key words: professional culture, business culture, professional and business culture of non-humanitarian specialists, higher educational institution, non-humanitarian specialists.

СІЛЬЧУК О.В. Професійно-ділова культура майбутніх фахівців негуманітарного профілю як новий педагогічний феномен. *У статті обґрунтовано необхідність визначення понятійно-категоріального апарату дослідження професійно-ділової культури майбутніх фахівців негуманітарного профілю як педагогічного феномену. Визначено коло професій, представники яких входять до професійної спільноти фахівців негуманітарного профілю. Здійснено концептуальний аналіз базових категорій «про-*

фесійна культура» та «ділова культура» дослідження професійно-ділової культури майбутніх фахівців негуманітарного профілю. Сформульовано суть поняття «професійно-ділової культури майбутніх фахівців негуманітарного профілю».

Ключові слова: професійна культура, ділова культура, професійно-ділова культура фахівців негуманітарного профілю, заклад вищої освіти, фахівці негуманітарного профілю.

СИЛЬЧУК О.В. Профессионально деловая культура будущих специалистов негуманитарного профиля как новый педагогический феномен. В статье обоснована необходимость определения понятийно-категориального аппарата исследования профессионально-деловой культуры будущих специалистов негуманитарного профиля как педагогического феномена. Определен круг профессий, представители которых входят в профессиональное сообщество специалистов негуманитарного профиля. Проведен концептуальный анализ базовых категорий «профессиональная культура» и «деловая культура» исследования профессионально-деловой культуры будущих специалистов негуманитарного профиля. Сформулирована суть понятия «профессионально-деловая культура будущих специалистов негуманитарного профиля».

Ключевые слова: профессиональная культура, деловая культура, профессионально-деловая культура специалистов негуманитарного профиля, высшее учебное заведение, специалисты негуманитарного профиля.

Сучасні глобалізаційні та інтеграційні процеси, вплив полікультурного світу, підвищення професійної й академічної мобільності, розширення міжнародного співробітництва в соціально-економічній та суспільно-політичній сферах актуалізують потребу в дослідженні науково-педагогічних аспектів професійної підготовки майбутніх фахівців для сфери агропромислового комплексу. Запит суспільства на реформування агропромислового комплексу стосується не лише збалансованої та взаємозв'язаної структурної перебудови усіх його галузей, впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу й світового досвіду, прогресивних форм економіки і організації виробництва і т. ін., адже ці зміни відбуваються більш інтенсивно, якщо справа в руках висококваліфікованих фахівців, здатних виконувати свої професійні обов'язки на високому культурному рівні, створювати комфортні умови для успішної співпраці та орієнтуватись в швидкоплинних міжнародних бізнес-процесах тощо.

Професії агронома, еколога, агроінженера та маркетолога не потребують популяризації серед сучасної молоді, однак, якість підготовки за цими спеціальностями повинна відповідати світовим стандартам, що є однією з умов становлення позитивного іміджу України на міжнародному рівні.

У зв'язку з цим актуальними завданнями є формування професійно-ділової культури майбутніх фахівців негуманітарного профілю. Водночас, ураховуючи, що професійна діяльність фахівців негуманітарного профілю не обмежується розв'язанням фахових задач та практичних проблем в галузі агропромислового виробництва та маркетингу, становлення фахівців з високим рівнем професійної компетентності та культури професійного спілкування в діловій сфері є важливим чинником для забезпечення їх фахового та кар'єрного зростання, ефективного професійно-ділового спілкування, конкурентоспроможності на міжнародному ринку і т. ін.

В контексті нашого дослідження вважаємо за доцільне розглянути категорії, що є базовими для визначення сутності поняття «професійно-ділова культура фахівців негуманітарного профілю», а саме: «професійна культура» та «ділова культура».

Проаналізуємо підходи вітчизняних та зарубіжних учених до трактування поняття «професійна культура» в контексті професійної діяльності фахівців різного профілю:

- професійна культура майбутнього економіста – системна багатофакторна і поліфункціональна якість особистості, що характеризується набором професійних знань, умінь, навичок, здатностей, які ґрунтуються на особистісних якостях і виявляються у загальній культурі та свідчать про готовність до професійної діяльності в сфері економіки (О. Пілевич) [12];
- професійна культура економіста – це культура соціальної організації і регуляції, виражена в сукупності принципів, методів, прийомів здійснення спілкування і взаємодії в системах «людина – людина», «людина – суспільство» в умовах господарювання, де предметом є трудові стосунки і власність, яка включає характерні ціннісні орієнтації, мотивацію, традицію, систему професійно-етичних норм (що внутрішньо містяться і зовні проявляються) та етикет, визначає поведінку особи в професійному середовищі» (Г. Гущина) [5, с. 32];
- професійна культура є основою професіоналізму майбутнього педагога, показником його професійної готовності і компетентності (Т. Бабенко) [1];
- професійна культура майбутнього лікаря – це не лише сума професійних знань, умінь та навичок, а й частина загальної духовної культури, яка проявляється у професійній компетентності, готовності до аналізу

й оцінки професійно-етичних проблем, прийняття самостійних рішень, комунікативної майстерності, свідомої готовності до самоосвіти, саморозвитку, постійного професійного самовдосконалення (І. Ворона, І. Прокоп) [4];

- професійна культура державних службовців – міра і якість професійної діяльності фахівців з реалізації державних пріоритетів шляхом виконання посадових обов'язків в органах державної влади, що детермінується їх ціннісними орієнтаціями і професійними морально-етичними установками (Г. Улунова) [16];
- професійна культура юриста є комплексом різних видів культур: правова, політична, психологічна, етична, естетична, економічна, екологічна та інформаційна (Н. Фоменко, М. Скрипник, О. Фатхутдінова) [14];
- професійна культура інженера авіаційної галузі – складне, багаторівневе системно-особистісне новоутворення в системній єдності компонентів: професійної компетентності, інформаційної культури, досвіду творчо-інноваційної діяльності, комунікативної та професійно-моральної культури, що передбачає наявність у фахівця відповідної сформованості та розвитку необхідних для ефективної професійної діяльності фізичних та моральних якостей і відповідного рівня здоров'я (Н. Демченко) [7];
- професійна культура педагогів вищої освіти включає переконання, цінності, якості та передбачувані способи виконання професійних діяльності, які проявляються в певній педагогічній групі або спільноті; (Eliseu Chiraco, Maria Luísa Branco) [17];
- професійна культура молодого учителя – норми, цінності та способи професійної діяльності, як формальної, так і неформальної. Професійна культура – це складна взаємодія між окремими особами, формальними структурами, робітниками, соціальними організаціями (Susan M. Kardos) [18];

Аналіз наведених визначень професійної культури фахівців різного профілю дозволяє нам виділити такі аспекти: *по-перше*, різносторонній підхід науковців до визначення суті досліджуваного явища (соціальний, культурологічний, особистісний, інтегральний, діяльнісний тощо); *по-друге*, багатогранність феномену «професійна культури» – системна багатофакторна і поліфункціональна якість особистості; культура соціальної організації і регуляції; основа професіоналізму майбутнього фахівця; професійні знання, уміння та навички, частина загальної духовної культури; міра і якість професійної діяльності фахівців; комплекс різних видів культур; складне, багаторівневе системно-особистісне новоутворення; норми, цінності та способи професійної діяльності тощо; *по-третє*, поліфункціональність професійної культури – свід-

чить про готовність до професійної діяльності; визначає поведінку особи в професійному середовищі; проявляється у професійній компетентності; передбачає наявність фізичних та моральних якостей необхідних для ефективної професійної діяльності тощо.

Перейдемо до аналізу досліджень, що розкривають сутність поняття «ділова культура».

Сучасний феномен ділової культури здебільшого досліджується в контексті індустріального і постіндустріального суспільства як культура бізнесу.

Теоретико-практичний аспект ділової культури вивчають зарубіжні і українські вчені: М. Альберт, А. Бусигіна, О. Виханський, Д. Дернер, Дж. Данієльс, Д. Карнегі, М. Мескон, М. Смолл, Дж. Сорос, Ф. Хедоури, Х. Хекхаузен, Е. Хол, Г. Хофстеде, Р. Абдеєв, Дж. Гелбрейт, В. Іноземцев, П. Козловські, В. Лісичкін, Г. Мартін, О. Панарін, В. Федотова, Ф. Хаєйк, Л. Шелепін, Х. Шуманн та ін.

Аналіз наукових досліджень дозволив здійснити диференціацію з проблеми ділової культури за такими напрямками: ділова культура як система відносин, виражених у нормах, цінностях і знаннях, що регулює ділову активність з метою розвитку бізнесу в певній країні [9]; ділова культура як система інструментів та способів вирішення завдань у процесі функціонування та розвитку організації або ділового співтовариства [15, с. 39]; ділова культура як цінності і норми працеобміну, обміну діяльністю і включає певні методи і форми взаємодії людей при вирішенні ділових питань, до яких належать тактики і стратегії, поставлені для досягнення виробничих цілей, а також способи переконання і надання впливу [8]; ділова культура як відношення людей до праці і їхні взаємини, культура організації справи й уміння підняти його на визначену висоту [6, с. 18].

З метою аналізу окресленого поняття звернемося до наукових досліджень, які присвячені певним аспектам ділової культури в професійній сфері фахівців різного профілю.

А. Погорлицький розуміє ділову культуру в сфері міжнародного бізнесу як сукупність стійких форм соціальної взаємодії, закріплених в нормах і цінностях, формах і методах комунікативних зв'язків співробітників всередині компанії і в стосунках компанії з зовнішнім світом [13].

Вивчаючи ділову культуру в підприємницькій галузі, А. Аверін пропонує розглядати ділову культуру в широкому і вузькому розумінні: у широкому розумінні – це цінності людини і її відношення до праці взагалі, у вузькому – це культура сучасного підприємця, бізнесмена, будь-якої ділової людини. Ділова культура містить у собі норми і цінності, культуру ділового спілкування, організації діяльності людей, а також високу загальну культуру [6, с. 19].

Продовжуючи ідеї А. Аверіна щодо питання ділової культури підприємців, В. Болотова досліджує ділову культуру у вузькому розумінні як культуру підприємців, маючи на увазі при цьому цінності і норми, які регулюють поведінку і діяльність у процесі ділової активності при переговорах і складанні угод, виконанні договірних зобов'язань, при організації діяльності людей, у діловому спілкуванні, у відношенні до працівника і споживача [3].

На думку І. Ладанова в структурі ділової культури керівника існують світоглядний та базовий рівень, рівень практичної діяльності, рівень регуляції управлінської поведінки, емоційний рівень [10, с. 19].

Дослідник А. Панфілов зазначає, що поняття «ділова культура» є порівняно новим щодо педагогічної сфери. Адже поняття «ділова культура» має пряме відношення до «справи» в значенні «бізнес». Проте досліднику вдається побачити «педагогічне» в окресленому понятті та пов'язати його з освітнім середовищем: «ділова культура вчителя» – не тільки активність, креативність і постійний розвиток, здатність самостійно ставити перед собою цілі та з успіхом добиватися результату, тобто те, що включає в себе професійна культура вчителя, але й, здатність трансформації та реалізації особистості в суспільстві, що оновлюється щодня, в світі нових, нестабільних економічних відносин [11].

Таким чином, феномен ділової культури: *по-перше*, феномен ділової культури розглядається в широкому та вузькому розумінні в контексті розвитку бізнесу певної країни, організації, професії як система відносин, цінності і норми працеобміну, відношення людей до праці і їхні взаємини тощо; *по-друге*, окреслене поняття застосовується здебільшого в галузі підприємництва; *по-третє*, феномен ділової культури постійно змінюється разом із розвитком суспільства, держави, світу.

Отже, аналіз теоретичних основ досліджуваної проблеми дозволяє зробити такі висновки. По-перше, феномен професійно-ділової культури фахівців негуманітарного профілю відображає нетрадиційний підхід до вивчення досліджуваного поняття. По-друге, саме поняття є новим в педагогічній науці тому, що поєднує характеристики понять «професійна культура» та «ділова культура». Більшість науковців розглядають ділову культуру як складову професійної, інші (Т. Близнюк, В. Корженко, А. Костін) – навпаки, вважають, що питання «ділова культура» ширше ніж «професійна культура». Ми вважаємо, що професійно-ділова культура являє собою сукупність взаємопов'язаних якостей, які притаманні професійній та діловій сферам. По-третє, в контексті нашого дослідження доцільно застосувати поняття «професійно-ділова культура» з такою соціально-професійною групою, як фахівці негуманітарного профілю, зокрема агрономи, екологи, агроінженери та маркетологи.

Нині в теорії і практиці вищої освіти накопичено чималий досвід, який може стати основою розвитку професійно-ділової культури фахівців негума-

нітарного профілю: формування комунікативної культури майбутніх фахівців аграрної сфери виробництва (С. Амеліна, Л. Барановська, Г. Берегова, Н. Зуєнко, В. Михайлюк та ін.); формування комунікативних умінь майбутніх аграрників (З. Дзюбата, В. Кручек); формування їх професійно-термінологічної компетентності (Л. Вікторова); проблема іншомовного професійного спілкування майбутніх аграрників (М. Берулава, О. Данилюк, Ю. Дік, І. Козловська, І. Ляшенко, Ю. Ніколаєнко, А. Пінський, В. Сидоренко, Н. Тимошук, В. Усанов та ін.); культура професійного спілкування фахівців з маркетингу (І. Гоголь), підготовка майбутніх фахівців з маркетингу до ділового спілкування засобами професійно-орієнтованої технології (І. Горбуліч), культура мовлення спеціалістів-маркетологів та менеджерів, що займаються рекламно-інформаційною діяльністю (Н. Барабанова, Л. Ященко).

Попри значну кількість наукових праць проблема формування професійно-ділової культури майбутніх фахівців негуманітарного профілю, зокрема у системі безперервної освіти, залишається недостатньо теоретично і практично розробленою.

Таким чином, за результатами концептуального аналізу змісту базових категорій «професійна культура» та «ділова культура» фахівців різного профілю, враховуючи особливості професійної діяльності агронома, еколога, агроінженера та маркетолога можна зробити висновок, що під *професійно-діловою культурою майбутніх фахівців негуманітарного профілю* у вузькому розумінні поняття слід розуміти інтегративну динамічну якість особистості як невід'ємний компонент загальної культури, що характеризується сукупністю внутрішніх установок, системою професійних знань та умінь, високою культурою професійно-ділового спілкування, що зумовлює продуктивну професійну діяльність та професійне самовдосконалення у сфері бізнесу в галузі агропромислового виробництва та маркетингу.

У подальшому дослідженні даний висновок слугуватиме теоретичною основою для визначення компонентного складу і структури феномену «*професійно-діловою культурою майбутніх фахівців негуманітарного профілю*» як відкритої системи, що і визначає перспективу нашого подальшого наукового пошуку.

Список використаних джерел:

1. Бабенко Т. Формування професійної культури педагога. Наукові записки / ред. колегія В. Радул, В. Кушнір та ін. Вип. 140. Серія : Педагогічні науки. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. С. 31–34.
2. Близнюк Т. П. Крос-культурні особливості української ділової культури. Бізнес Інформ. 2012. № 11. С. 259–263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2012_11_67 (дата звернення: 12.10.2021).

3. Болотова В.В. Ділова культура як культура підприємців. Питання духовної культури – філософські науки URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/74397/31-Bolotova.pdf?sequence=1> (дата звернення: 12.10.2021).
4. Ворона І. І., Прокоп І. А. Професійна культура в контексті підготовки майбутнього лікаря. Медична освіта : наук.-практ. журн. / голов. ред. Н. О. Федчишин. Тернопіль : ТНМУ, 2020. № 1. С. 117–121.
5. Гущина Г. А. Рефлексивно-деятельностный подход к формированию профессиональной культуры будущих экономистов в вузе: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.08. Калининград, 2011. 45 с.
6. Деловая культура российского общества: «Круглый стол» ученых. Общественные науки и современность. 1993. № 3. С. 17–30; № 4. С. 26–33.
7. Демченко Н. І. Розвиток професійної культури інженерів авіаційної галузі у післядипломній освіті: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2021. 22 с.
8. Климова Е. А. Деловая культура как способ управления организацией. Вестник Тамбовского университета. Серия Общественные науки. Тамбов, 2017. Т. 3. Вып. 3 (11). С. 80–83.
9. Костин А. И. Кросс-культурный менеджмент и политическая среда в условиях глобализации экономики. Вестник Московского университета. Сер. 12. (Политические науки). 2005. № 1. С. 103–131.
10. Ладанов И. Социальная культура организации. Управление персоналом. 2009. № 5 (35). С. 18–27.
11. Панфилов А. Г. Деловая культура учителя как основа современного образования. URL: <https://nsportal.ru/vuz/pedagogicheskie-nauki/library/2014/04/01/delovaya-kultura-uchitelya-kak-osnova-sovremennogo> (дата звернення: 12.10.2021).
12. Пілевич О. А. «Культура», «професійна культура» як базові категорії дослідження професійної культури майбутнього економіста. Професійна освіта: проблеми і перспективи: зб. наук. пр. Київ, 2014. № 7. С. 41–46.
13. Погорлицький А. В. Міжнародний бізнес, 2014 [Електронний підручник]. URL: https://stud.com.ua/66904/ekonomika/mizhnarodniy_biznes (дата звернення: 12.10.2021).
14. Правова педагогіка : навч. посіб. / Н. А. Фоменко, М. І. Скрипник, О. В. Фатхутдінова; ред.: Н. А. Фоменко; Київ. ун-т туризму, економіки і права. Херсон : Олді-Плюс, 2015. 324 с.
15. Титова Л. Г. Технологии делового общения. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2008. 239 с.
16. Улунова Г. Є. Професійна культура державних службовців як культура мікросистеми. Актуальні проблеми психології: психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія : збірник наукових праць / за ред. 12 С. Д. Максименка. Київ : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2012. Т. X, вип. 23. С. 667–677.

17. Eliseu Chipaco, Maria Luísa Branco. Professional culture and teacher professionalism in higher education. URL: https://www.researchgate.net/publication/326716984_PROFESSIONAL_CULTURE_AND_TEACHER_PROFESSIONALITY_IN_HIGHER_EDUCATION (дата звернення: 12.10.2021).
18. Susan M. Kardos. The importance of professional culture in new teachers' job satisfaction. URL: https://projectngt.gse.harvard.edu/files/gse-projectngt/files/kardos_rev_4_webversion.pdf (дата звернення: 12.10.2021).

Transliteration of References:

1. Babenko T. Formuvannia profesiinoi kultury pedahoha. Naukovi zapysky / red. kolehiia V. Radul, V. Kushnir ta in. Vyp. 140. Seriiia : Pedahohichni nauky. Kirovohrad : RVV KDPU im. V. Vynnychenka, 2015. S. 31–34.
2. Blyzniuk T. P. Kros-kulturni osoblyvosti ukrainskoi dilovoi kultury. Biznes Inform. 2012. № 11. S. 259–263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2012_11_67 (data zvernennia: 12.10.2021).
3. Bolotova V.V. Dilova kultura yak kultura pidpriiemstiv. Pytannia dukhovnoi kultury – filosofski nauky URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/74397/31-Bolotova.pdf?sequence=1> (data zvernennia: 12.10.2021).
4. Vorona I. I., Prokop I. A. Profesiina kultura v konteksti pidhotovky maibutnoho likaria. Medychna osvita : nauk.-prakt. zhurn. / holov. red. N. O. Fedchyshyn. Ternopil : TNMU, 2020. № 1. S. 117–121.
5. Gushhina G. A. Refleksivno-dejatel'nostnyj podhod k formirovaniyu professional'noj kul'tury budushhih jekonomistov v vuze: avtoref. dis. ... d-ra ped. nauk: 13.00.08. Kaliningrad, 2011. 45 s.
6. Delovaja kul'tura rossijskogo obshhestva: «Kruglyj stol» uchenyh. Obshhestvennye nauki i sovremennost'. 1993. № 3. S. 17–30; № 4. S. 26–33.
7. Demchenko N. I. Rozvytok profesiinoi kultury inzheneriv aviatsiinoi haluzi u pislidiplomnii osviti : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk. Kyiv, 2021. 22 s.
8. Klimova E. A. Delovaja kul'tura kak sposob upravlenija organizaciej. Vestnik Tambovskogo universiteta. Serija Obshhestvennye nauki. Tambov, 2017. T. 3. Vyp. 3 (11). S. 80–83.
9. Kostin A. I. Kross-kul'turnyj menedzhment i politicheskaja sreda v uslovijah globalizacii jekonomiki. Vestnik Moskovskogo universiteta. Ser. 12. (Politicheskie nauki). 2005. № 1. S. 103–131.
10. Ladanov I. Social'naja kul'tura organizacii. Upravlenie personalom. 2009. № 5 (35). S. 18–27.
11. Panfilov A. G. Delovaja kul'tura uchitelya kak osnova sovremennogo obrazovaniia. URL: <https://nsportal.ru/vuz/pedagogicheskie-nauki/library/2014/04/01/delovaya-kultura-uchitelya-kak-osnova-sovremennogo> (data zvernennia: 12.10.2021).

12. Pilevych O. A. «Kultura», «profesiina kultura» yak bazovi katehorii doslidzhennia profesiinoi kultury maibutnoho ekonomista. Profesiina osvita: problemy i perspektyvy: zb. nauk. pr. Kyiv, 2014. № 7. S. 41–46.
13. Pohorletskyi A. V. Mizhnarodnyi biznes, 2014 [Elektronnyi pidruchnyk]. URL: https://stud.com.ua/66904/ekonomika/mizhnarodniy_biznes (data zvernennia: 12.10.2021).
14. Pravova pedahohika : navch. posib. / N. A. Fomenko, M. I. Skrypnyk, O. V. Fatkhutdinova; red.: N. A. Fomenko; Kyiv. un-t turizmu, ekonomiky i prava. Kherson : Oldi-Plus, 2015. 324 c.
15. Titova L. G. Tehnologii delovogo obshheniya. M. : JuNITI-DANA, 2008. 239 s.
16. Ulunova H. Ye. Profesiina kultura derzhavnykh sluzhbovtziv yak kultura mikrosystemy. Aktualni problemy psykholohii: psykholohiia navchannia. Henetychna psykholohiia. Medychna psykholohiia : zbirnyk naukovykh prats / za red. 12 S. D. Maksymenka. Kyiv : DP «Informatsiino-analitychne ahentstvo», 2012. T. Kh, vyp. 23. S. 667–677.
17. Eliseu Chipaco, Maria Luísa Branco. Professional culture and teacher professionalism in higher education. URL: https://www.researchgate.net/publication/326716984_PROFESSIONAL_CULTURE_AND_TEACHER_PROFESSIONALITY_IN_HIGHER_EDUCATION (data zvernennia: 12.10.2021).
18. Susan M. Kardos. The importance of professional culture in new teachers job satisfaction. URL: https://projectngt.gse.harvard.edu/files/gse-projectngt/files/kardos_rev_4_webversion.pdf (data zvernennia: 12.10.2021).

SILCHUK O.V.

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Doctoral Student of the Department of Primary Education, Natural and Mathematical Disciplines and methods of their teaching, Poltava National Pedagogical University named after V.G. Korolenko, Poltava, Ukraine
E-mail: silchuk-olesya@ukr.net

PROFESSIONAL AND BUSINESS CULTURE OF FUTURE PROFESSIONALS OF NONHUMANITARIAN PROFILE AS A NEW PEDAGOGICAL PHENOMENON

<https://doi.org/10.38014/osvita.2021.88.17>